

Aleg 1143

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie melioracji.

Wysoki Sejmie!

Pomimo wyjątkowych stosunków, w jakich przychodzi podejmować prace sejmowe, pomimo, że w roku ubiegłym sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o melioracjach nie weszło na porządek dzienny i załatwionem nie zostało, działalność Wydziału krajowego na polu melioracji nie doznała dotąd uszczerbku, gdyż uchwalone w poprzednich latach odnośne ustawy i uchwały dały możliwość nieprzerwanej w tym kierunku pracy.

Ten stan jednak dłużej bez szkody dla ekonomicznej przyszłości kraju trwać nie może, gdyż już w sprawozdaniu z dnia 19. października 1910 r., zgodnie z uchwałami Wydziału krajowego Komisya gospodarstwa krajowego wniosła 8 ustaw o zabudowaniu potoków górskich, regulacjach i konserwacji do uchwały Wysokiego Sejmu; a w obecnym roku przedkłada Wydział krajowy 7 podobnych ustaw. Więc razem 15 ustaw czeka załatwienia i gdyby ono nie przyszło do skutku, kraj pozbawiony będzie na nieobliczalne lata możliwości postępu w rozpoczętem wielkiem zadaniu ujęcia w karby dzikich, niebezpiecznych wód naszych i traci udział w przeznaczonych na ten cel funduszach państwowych, a wszczętości w państwowym funduszu melioracyjnym, o który co roku stacza się ciężkie walki.

A nadto ta szeroka akcja od ćwierć wieku rozpoczęta, w kraju dotąd jeszcze przeważnie rolniczym, o ostrym i zmiennym klimacie, o mokrych i nieprzepuszczalnych gruntach i corocznych prawie strasznych wylewach, ta akcja jest pierwszą i najważniejszą podstawą naszej przyszłości ekonomicznej. A przede wszystkim jest potrzebną dla ludu wiejskiego, który całe swe mienie stracić może i traci jednym oberwaniem chmury.

W tem więc zadaniu, które podjął, kraj cofnąć się nie może. Dlatego wszelkich usiłowań dołożyć trzeba, żeby Wysoki Sejm uchwalił zarówno wnioski objęte sprawozdaniem Komisji gospodarstwa krajowego z 19. października 1910 r. jako też niniejszem.

O sankcyę ustaw piątrzą się w Rządzie centralnym zawsze niezliczone trudności. Obraz tego daje w pierwszym ustępie tegoroczne sprawozdanie Wydziału krajowego, które wykazuje, ile usilności Wydział krajowy dołożyć musi, żeby dojść do celu.

W roku 1910 uzyskało sankcyę 6 ustaw, a mianowicie:

1. Projekt ustawy uzupełniający postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875 r.
2. O zabudowaniu potoków Sudoł i Gródek.
3. O zabudowaniu potoku Leszcz w gminie Maszkowice.
4. O zabudowaniu potoku Biczyczanki.
5. O regulacyi potoki Siwki od Jazu w Hołyniu do Kałusza.
6. O obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia potoku Dańkówki do ujścia Przemszy.

Z powodu zwlekania w zatwierdzeniu rozporządzeń wykonawczych przez Ministerstwo rolnictwa, podjęcie robót ulega znacznemu spóźnieniu tak, że w szczególności przedsiębiorstwo bardzo ważne, obwałowania Wisły od Dańkówki do ujścia Przemszy, gdzie brzeg lewy przez rząd Pruski już od paru lat jest obwałowany, roboty na naszym brzegu dopiero w roku bieżącym mają być rozpoczęte. A tymczasem, gdyby przyszła powódź, zwróci się w całości na nasz brzeg i straszną klęskę sprowadzić może.

Co do uchwalonych przez Sejm czterech dalszych projektów ustaw, tj.:

7. O regulacyi rzeki Bugu od ujścia Raty do granicy państwa;
8. O regulacyi potoku Białego Stoku;
9. O regulacyi rzeki Jasiołki;
10. O podwyższeniu wałów ochronnych rzeki Łęgu w powiecie Tarnobrzeskim;

Rząd przez zwłokę badania projektów technicznych, a następnie przez stawianie trudności co do kodyfikacyi projektów ustaw, używanej od dawna bez podnoszenia podobnych zarzutów, odroczył całą sprawę. Wydział krajowy musiał użyć nietylko argumentów dla dowodu niewłaściwości zarzutów, ale i wpływu miarodajnych czynników, żeby te niepotrzebne żądania usunąć, przyczem nieocenioną życzliwość okazał Jego Ekselencya Minister Zaleski. Trudności powyższe zostały zaniechane i Namiestnictwo zawiadomiło Wydział krajowy, że powyższe 4 ustawy otrzymały sankcyę Najwyższem postanowieniem z dnia 25. listopada 1911 roku.

Pozostały natomiast 4 projekty ustaw nie sankcyonowanych, uchwalone przez Wysoki Sejm, a to:

1. O regulacyi Sołotwy i Rokitny z dopływami,
2. O obwałowaniu lewego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bielan,
3. O obwałowaniu prawego brzegu Wisły od ujścia Przemszy do Bodzowa,
4. O konserwacyi rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca.

Co do postępu budowy przy publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych w roku 1910, zaznaczyć należy, że ruch był prawidłowy. Pracowano na 35 przedmiotach budowy, a mianowicie :

1. Regulacya Macochy,
2. Regulacya Rudawy,
3. Obwałowanie Wisły od Grzegórzek do Białuchy,
4. Podwyższenie lewego brzegu Wisły do granicy Państwa,
5. Podwyższenie prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami,
6. Obwałowanie prawego brzegu Wisły od Niepołomic do Raby,
7. Obwałowanie Wisły od Raby do Woli Rogowskiej,
8. Regulacya Kisieliny górnej,
9. Regulacya Biały,
10. Obwałowanie Wisły w powiecie Dąbrowskim,
11. Uzupełnienie regulacyi nowego Brnia i dopływów,
12. Osuszenie bagien Krzemieńskich,
13. Regulacya górnej Trześniówki,
14. Regulacya Wisłoka i Pielnicy,
15. Osuszenie bagien Rzeszowskich,
16. Regulacya rzeki Bugu,
17. Regulacya rzeki Pełtwi z dopływami,
18. Regulacya potoku Błotni z dopływami,
19. Regulacya rzeki Raty z dopływami,
20. Regulacya Sołokii,
21. Regulacya potoku Pustej,
22. Regulacya górnego Dniestru,
23. Kolmatacya bagien Naddniestrzańskich,
24. Regulacya Wereszycy,
25. Regulacya Tyśmienicy,
26. Regulacya Błóżewki,
27. Regulacya Siwki,
28. Regulacya Kłodnicy (Niezachówki),
29. Regulacya i zalesienie górnego Łęgu w powiatach: Nisko i Kolbuszowa,
30. Zabudowanie górskich potoków w dorzeczu Dniestru,
31. Zabudowanie potoku Krzemionki,
32. Zabudowanie debr na Zniesieniu,
33. Regulacya Dniestru od Rozwadowa do Żurawna,
34. Regulacya Soły,
35. Regulacya Łomnicy.

Z tych powyższych robót Wydział krajowy wykonał 28. Ministerstwo rolnictwa wraz z Wydziałem krajowym dalszych 4, a ostatnich 3 Namiestnictwo. Wogóle postępek był zadawalniający.

We właściwych melioracyach t. j. osuszeniu, drenowaniu i nawodnieniu w roku sprawozdawczym postępek był mały stosunkowo do tak znacznych obszarów mokrych, wymagających niezbędnie osuszenia, bez którego racjonalna gospodarka i rozwój produkcji pomyśleć się nie da.

Natomiast w kulturze torfowisk widzi Komisya gospodarstwa krajowego znaczny postępek. W roku 1910 prowadzono doświadczenia w 13 miejscowościach,

tak w zachodniej, jak i wschodniej Galicyi, przeważnie na gruntach włościan, którzy widząc dodatnie skutki tych melioracyi, oświadczają gotowość pokrycia kosztów, często znacznie przewyższających subwencję z własnych funduszków.

Wydział krajowy przedkłada Wys. Sejmowi 7 nowych projektów ustaw, które mają być wykonane przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego, a to:

1. o regulacyi potoków Bobrówki i Lichawki w dorzeczu Bugu,
2. o regulacyi Worony z dopływami,
3. o regulacyi Łososiny z dopływami,
4. o budowie kanału ulgi od Wojniczka do potoku Kisieliny,
5. o wykończeniu regulacyi Biały i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca wraz z zabezpieczeniem konserwacyi robót,
6. o uzupełnieniu zabudowania potoków górskich w dorzeczu Skawy,
7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej.

W uzasadnieniu poz. 16. i 17. Rubr. IX. preliminarza wydatków na r. 1912 proponuje Wydział krajowy 32 przedsiębiorstwa mniejszych robót melioracyjnych, dotyczących osuszenia, drenowania, lokalnych regulacyi i obwałowań, zabezpieczenia brzegów, wodociągów, budowy studni i td. oraz funduszu dyspozycyjnego, na które wstawił do budżetu 599.226 K. Ponieważ te mniejsze melioracje znakomitą pomoc doraźną przynoszą w bardzo częstokroć szkodliwych a nawet niebezpiecznych stosunkach, z powodu klęsk elementarnych, nieokiełzanych potoków, które brzegi, urodzajne pola i domy zrywają, komisya gospodarstwa krajowego popiera w zupełności ten dział, jednak zaleca obmyślenie stanowczych środków zabezpieczenia wykonanych robót, które interesowani przyjmują na siebie, a niestety bardzo często swej powinności nie dotrzymują. Przez sporządzenie obowiązującej umowy i częstą kontrolę możeby się dało złemu zapobiedz.

Z powodu częstych uzależnień o przecinaniu gruntów w projektach regulacyjnych Komisya gospodarstwa krajowego uchwaliła rezolucję do Rządu i Wydziału krajowego, żeby przy nowych projektach ile możności unikał tych przeszkód w użytkowaniu gruntów.

Z obliczenia państwowego funduszu melioracyjnego przypada na 29 dawnych i 10 nowych, a więc razem na 39 przedsiębiorstw galicyjskich w roku 1911 kwota 2,474.437 K 10 gr., przeto udział kraju w tegorocznej dotacyi wynosi 23·35%, więc jest korzystniejszym niż w r. 1910, w którym wynosił 19·52%, ale nie dosięgnął stopnia procentów w latach 1907: 26·88%, 1906: 26·07% i 1905: 29·56%.

Na podstawie powyższego sprawozdania i zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 3. stycznia 1912 l. 178,314 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm uchwała załączone ./· projekty ustaw:

1. o regulacyi potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;
2. o regulacyi rzeki Worony z dopływami;

3 o regulacji potoku Łososiny z dopływami;

4. o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny;

5. o wykończeniu regulacji rzeki Biały i obwałowania prawego brzegu Dunajca;

6. o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy;

7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd i Wydział krajowy, aby przy opracowaniu projektów szczegółowych regulacji rzek uwzględniał o ile możliwości interesy gospodarskie stron interesowanych.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1912 do końca lutego 1914 r.

Petycje ll. ss. 8.571, 8.588, 9.170 i 9.178 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Przewodniczący:

Schnell, w. r.

Sprawozdawca:

Gorayski, w. r.

Ustawa

z dnia o regulacji potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami w powiecie kamioneckim ma być wykonaną jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który prelininuje koszta robót na 950.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent prelininowanych kosztów, t. j. w kwocie 380.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości czterdziestu procent kosztów tj. w maksymalnej kwocie 380.000 K. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów w kwocie 190.000 K. a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w §. 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacyi tej spółki określi statut mający się ułożyć przez Władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wdzierżawiania skarp potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.
3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa

z dnia o regulacji rzeki Worony z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja rzeki Worony od gminy Worony do ujścia do Bystrzycy nadwórniańskiej wraz z dopływami w powiatach Stanisławowskim i Tłumackim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje koszta robót na 5,400.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent, preliminowanych kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 540.000 K., a to w myśl §. 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w §. 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie §. 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym. przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w §. 3. wyszczególnionych.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na przymusową spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania trawy na wałach ochronnych i skarpach rzeki Worony z dopływami, tudzież ze sprzedaży wikliny;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa

z dnia o regulacji potoku Łososiny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja potoku Łososiny od jazu w Pólrzeczkach do ujścia do Dunajca wraz z dopływami w powiatach Nowosądeckim i Limanowskim ma być wykonaną jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który prelininuje koszta robót na 3,900.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu regulacyjnego, który ma być utworzonym :

a) z datku funduszu krajowego w wysokości pięćdziesięciu procent prelininowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K.

b) z podatku państwowego funduszu melioracyjnego po myśli §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.900 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Datki z adjacentów nie będą ściągane.

§. 4

Celem zapewnienia utrzymania robót po skończeniu budowy ma być utworzony po myśli §. 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. oddzielny fundusz konserwacyjny przez podwyższenie sumy kosztorysowej 3,900 000 K o 15.38% dodatek w kwocie 600.000 K, do którego przyczyni się fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny również z pięćdziesięciu procentami w maksymalnej kwocie po 300.000 K w czasie trwania budowy.

Do funduszu konserwacyjnego, wpływać mają także :

a) odsetki od powyższego dodatku wpłacanego w czasie budowy ;

b) kwoty osiągnięte ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulację wraz z odsetkami, jakie narosną w czasie budowy ;

c) dochód uzyskany ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do utrzymania wykonanych budowli i administracji funduszu konserwacyjnego wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy,

§. 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju i państwa tak na budowę w kwocie 3,900.000 K, jak i na konserwację w kwocie 600.000 K, do maksymalnej sumy 4,500.000 K w gotówce.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane po połowie przez kraj, i państwo na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy z Administracją państwa.

§. 6.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa tak na budowę jak i na konserwację oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa

z dnia o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Budowa kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny w Woli radłowskiej na lewym przegu Dunajca ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi, służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje koszta budowy w kwocie 273.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy łącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu budowy, który ma być utworzony z datku funduszu krajowego w wysokości 50% preliminowanych kosztów w kwocie 136.500 K i z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. z równego datku z państwowego funduszu melioracyjnego do maksymalnej kwoty 136.500 K.

§. 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót, ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

- a) z dochodów uzyskanych z wdzierzawiania skarp kanału;
- b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.;
- c) z corocznych datków kraju i interesowanych spółek wodnych związanych w myśl ustawy z dnia 2. września 1895. Dz. u. kraj. Nr. 69. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupie radłowskich i ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od ujścia potoku Więćkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i interesowanych spółek wodnych, tudzież innych zarządzeń potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

Ustawa

z dnia o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania
prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Wykończenie regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca, które na podstawie ustaw z dnia 1. września 1892. Dz. u. kr. Nr. 72. i z dnia 2. grudnia 1907. Dz. u. kraj. Nr. 18. ex 1908. przeprowadzone zostały łącznym kosztem 3,800.000 K, ma być wykonane kosztem 236.000 K przez Wydział krajowy jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Koszta wykończenia robót mają być pokryte w myśl §. 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w ten sposób, iż fundusz krajowy uiści połowę kosztów w kwocie 118.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia drugą połowę w maksymalnej kwocie 118.000 K.

§. 3.

Celem zapewnienia utrzymania robót wykonanych przy regulacji rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Du-

najca ma być utworzony po myśli §. 15 ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. fundusz konserwacyjny przez podwyższenie całkowitych kosztów budowy w sumie 4,036 000 koron dodatkiem w kwocie 1,150 000 K., który to dodatek pokryć mają również po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia w tym celu 4% pożyczki w maksymalnej wysokości 1.150.000 K. umarzalnej w latach 44.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają pokrywać po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny,

§. 4.

Termin wykończenia robót, tudzież płatności datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

Bliższe szczegóły co do wpływu Administracji państwa na wykonanie robót określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§. 5.

Szczegółowe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, wpływu Administracji państwa na zarząd tego funduszu, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną po myśli §. 6. ustawy z dnia 1. września 1892. Dz. u. kraj. Nr. 72 po skończeniu budowy.

§. 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

Ustawa

z dnia o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków
w dorzeczu Skawy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy ma być wykonane po myśli §. 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911., który preliminuje koszta robót w kwocie 82.000 koron

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 24.600 kor., państwowy zaś fundusz melioracyjny, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 57.400 koron.

§. 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją Państwa.

§. 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w §. 2., zwrócone być mają czynnikom konytrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§. 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38. tudzież §. 3-go ustawy z dnia 14. marca 1902. Dz. ust. kraj. Nr. 28. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki, ma być uskutecziony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

Ustawa

z dnia o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice w obrębie Galicyi i w gminie Bystra w obrębie Szląska ma być wykonane zgodnie z ustawą krajową regulującą to zabudowanie, a obowiązującą w Księstwie Szląsku i według projektu sporządzonego przez c. k. oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich po myśli ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4., jako wspólne przedsięwzięcie obu krajów koronnych.

Zmiany tego projektu mogą być zezwolone przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Wydziałami krajowymi, o ile z temi zmianamiżnie będzie połączone przekroczenie ustanowionej w §. 2. sumy kosztów budowy.

§. 2.

Z kosztów tego zabudowania w sumie 300.000 K. z czego przeznacza się 42.000 K na utworzenie wspólnego funduszu konserwacyjnego po myśli §. 15. ustawy z 4. stycznia

1909. Dz. p. p. Nr. 4., przypada na kraj Galicyę 150.000 K., podczas gdy reszta kosztów 150.000 K. ma być pokrytą w myśl ustawy krajowej regulującej to przedsiębiorstwo, obowiązującej w Księstwie Szląsku.

Jeżeli rzeczywiste koszty nie osiągną maksymalnej cyfry nakładu na budowę ustalonej na 258.000 K., nastąpić ma stosunkowe zmniejszenie, względnie zwrot datków państwowego funduszu melioracyjnego i krajów interesowanych.

Nakład przypadający na kraj Galicyę ma być pokryty:

- a) datkiem państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości 70% do maksymalnej kwoty 105.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;
- b) datkiem kraju Galicyi w wysokości 30% do maksymalnej kwoty 45.000 K.

Z tych datków z wyłączeniem wymienionego w pierwszym ustępie datku do kosztów utrzymania, tudzież ze środków zapewnionych dla tego przedsiębiorstwa przez ustawodawstwo krajowe szląskie ma być utworzony wspólny fundusz budowy, którym zarządza państwo.

§. 3.

Z funduszu budowy mają być pokrywane także koszty technicznych robót przedwstępnych, koszty zarządu i koszty utrzymania mających się wykonać, tudzież istniejących na wymienionej w §. 1. przestrzeni potoku zabudowań i robót regulacyjnych w czasie budowy (§. 4.).

§. 4.

Opracowanie projektu, jak i wykonanie zabudowań, obejmie Administracya państwa na koszt funduszu budowy.

Sposób tego wykonania utworzenie i zarząd funduszu budowy, terminu płatności datków i czas budowy, tudzież odpowiedni wpływ galicyjskiego Wydziału krajowego na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa uregułuje rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Szląska.

§. 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych po ukończeniu zabudowań obejmie oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich na koszt funduszu konserwacyjnego, względnie konkurencyi obowiązanej do konserwacyi.

W tym celu zostanie utworzony dla całego przedsiębiorstwa wspólny fundusz konserwacyjny, do którego ze strony Galicyi mają wpływać:

- a) przypadająca na Galicyę część gruntów uzyskanych przez zabudowanie, względnie kwota uzyskana ze sprzedaży tych gruntów (§. 16. ustawy z 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.);
- b) kwota 21.000 K. przypadająca w myśl §. 2. na Galicyę;
- c) dochód z wikliny i trawy w obrębie zabudowania;
- d) grzywny i kwoty uzyskane ze sprzedaży bezprawnie uzyskanych lub wyprodukowanych płodów w myśl §. 22. ustawy z 30. czerwca 1884. Dz. p. p. Nr. 117., jako też odszkodowania za wszelkie uszkodzenia zabudowania, kultur i innych urządzeń.

Wpływy pod a) i b) stanowią niepozbywalny majątek zakładowy funduszu konserwacyjnego.

Bliższe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, tudzież co do technicznego nadzoru i wykonania konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć między Administracją państwa a Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Szląska.

§. 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.
